Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 43/2026 vp)

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 17.4.2026

Hallitussihteeri Daniela Fredman, sosiaali- ja terveysministeriö

Solvenssi II -direktiivi

- Vakuutusyhtiöiden toimintaa koskeva sääntely perustuu pääasiassa Solvenssi II –direktiiviin (2009/138/EC).
- Vakavaraisuus, valvonta, raportointi, hallintojärjestelmä, riskienhallinta, toimiluvat, rajat-ylittävä toiminta, makrovakaus, sijoittaminen, ryhmävalvonta yms.
- Vakavaraisuussääntely on riskiperusteista, eli vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa otetaan huomioon kaikki vakuutusyhtiöön kohdistuvat mitattavissa olevat riskit.
- Suomessa sisällytetty pääosin vakuutusyhtiölakiin (521/2008).

Ehdotus Potilasvakuutuskeskuksen oikeudesta luovuttaa tietoja potilasvakuutuksen antaneelle vakuutusyhtiölle

- Potilasvakuutuskeskuksesta annetussa laissa ehdotetaan säädettäväksi, että Potilasvakuutuskeskuksella olisi oikeus luovuttaa potilasvakuutuksen antaneelle vakuutusyhtiölle tiettyjä tietoja vahinkotapahtumasta, jos tiedot ovat välttämättömiä vakuutusyhtiölle vakuutusyhtiölaissa säädettyjen velvollisuuksien noudattamiseksi.
  - Tieto sairaudesta, vammasta tai muusta syystä, jonka vuoksi potilas hakeutui hoitoon tai tutkimuksiin; tieto tutkimuksesta, hoidosta tai muusta vastaavasta käsittelystä tai sellaisen laiminlyönnistä; kuvaus vahinkotapahtumasta ja siihen johtaneista syistä, aiheutuneesta potilasvahingosta sekä korvausratkaisusta; tieto potilasvahingosta maksetuista korvauksista; tieto samaan vahinkotapahtumaan liittyvistä muista potilasvahingoista sekä muut näihin rinnastettavat välttämättömät tiedot vahinkotapahtumasta.
- Kansallisen säännöksen puuttuessa on syntynyt oikeudellista epävarmuutta siitä, voiko Potilasvakuutuskeskus luovuttaa kyseisiä tietoja sille vakuutusyhtiölle, joka vastaa keskuksen korvaaman potilasvahingon aiheuttamasta korvausmenosta.
- Mainitun tyyppiset tiedot ovat, kuten muissakin vakuutuslajeissa, tarpeen vakuutusyhtiölakiin sisältyvien (erityisesti Solvenssi II –direktiivistä johtuvien) tehtävien suorittamiseksi.
  - Vakuutusyhtiölain velvoitteista keskeisimpiä ovat riskienhallintaa, vastuuvelan arviointia, vakuutusmaksun määräytymisen periaatteita, viranomaisraportointia ja jälleenvakuutuksen järjestämistä koskevat velvoitteet.

Ehdotus Potilasvakuutuskeskuksen oikeudesta luovuttaa tietoja potilasvakuutuksen antaneelle vakuutusyhtiölle

- Ehdotuksen mukaan Potilasvakuutuskeskus luovuttaisi tiedot vakuutusyhtiölle pseudonymisoidussa muodossa.
  - Henkilön nimeä, henkilötunnusta tai muuta henkilöä yksilöivää tietoa vakuutusyhtiön ei ole tarvetta saada. Ehdotetun säännöksen perusteella ei myöskään luovuteta terveydenhuollon yksikössä laadittuja rekisteröityä koskevia potilasasiakirjoja, sellaisenaan tai edes muokattuna.
- Ehdotuksen mukainen tietojen luovutus olisi yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettua henkilötietojen käsittelyä.
  - Ehdotettu säännös voidaan antaa yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla ja sen voidaan katsoa täyttävän kyseisten kohtien edellytykset. Säännös on yleisen edun mukainen, sillä vakuutusyhtiölain velvollisuudet on säädetty vakuutettujen etujen suojaamiseksi ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi. Lisäksi säännös on oikeasuhteinen sillä tavoiteltuun päämäärään nähden, sillä Potilasvakuutuskeskus voisi luovuttaa vakuutusyhtiöille vain sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä sen lakisääteisen velvollisuuden täyttämiseksi.
  - Vakuutusyhtiö käsittelee kyseisiä tietoja tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, jonka mukaan vakuutusyhtiö voi käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja.
  - Ehdotus on yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetyn käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukainen, sillä henkilötietojen käsittelyn voidaan katsoa olevan tiiviisti yhteydessä henkilötietojen keruun tarkoitukseen. Vakuuttamis- ja korvaustoiminta ei ole käytännössä mahdollista ilman, että vakuutusyhtiö samalla noudattaa sille vakuutusyhtiölaissa säädettyjä velvoitteita.

Sosiaali- ja
terveysministeriö